

Disiplin İlkeleri

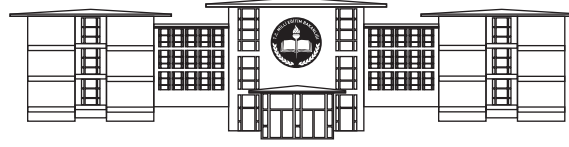
Kararlılık: Anne-baba, çocuğun uyması gereken kurallar konusunda kararlı olmalıdır. Kuralların gerekçeleri çocuğa açıklanmalı ve isteneni yapması beklenmelidir. Kararlı bir tonda sunulan istekler, çocuk tarafından genellikle dinlenir.

Kesinlik: Anne-baba çocuğa koyduğu kurallar konusunda kesin tavırlar sergilemelidir.

Süreklilik: Disiplinde önemli bir ilke de sürekliliktir. Ebeveynler kurallar konusunda farklı zamanda farklı uygulamaları onaylamadıklarını belirtmeli ve tutarlı olmalıdırlar.

Sakinlik: Kurallara uyma sırasında yaşanan çatışmalarda ebeveynler sakinliğini korumalı ve çocukla sonu gelmeyecek tartışmalara girmemelidir.

Ödüllendirme: Çocuklar uygun davranışın öğrenilmesinde olumlu dönütler almak isterler. Aileler çocuğun olumlu davranışını desteklemeli ve beğendiklerini övgü içeren sözcüklerle ifade etmelidirler. Çocuğa onaylanan davranışlarından sonra hep maddi ödül verilmesi onda yaptığı her olumlu davranıştan sonra maddi ödül beklentisine yol acar. Bu da öz denetimin gelişimini geciktirebilir.

İSTANBUL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

Broşür Setlerimiz

ÖĞRENCİ

Akran Zorbalığı
Bedenini Koruma
Ergenlik
Etkili Öğrenme

VELİ

Ağır Düzeyde Zihinsel Yetersizlik
Akran Zorbalığı
Alt İslatma
Anne Baba Tutumları
Bedensel Yetersizlik
Cerebral palsy
Çocuk İhmali ve İstismarı
Çocuklarda Davranım Bozukluğu
Çocuklarda Öfke ve Saldırganlık
DEHB
Destek Eğitim
Dil ve Konuşma Bozuklukları
Down Sendromu
Ergenlik İletişim
Ergenlik Dönemi
Etkili Öğrenme
Görme Yetersizliği
Güvenli İnternet Kullanımı
Hafif Düzeyde Zihinsel Yetersizlik
İşitme Yetersizliği
Kardeş Kısırçılığı
Kayıp ve Yas
Kekemelik

Hazırlayan Birim:
Özel Eğitim ve
Rehberlik
Hizmetleri
Bölümü

Veliler İçin

OLUMLU DİSİPLİN

Disiplin Nedir?

Disiplin, çocuğun davranışlarına katı sınırlar koymak ve onu her yönden kontrol altına almak değil, kendi davranışlarının sonuçlarını kabul etmesine, sorumluluklar almasına ve öz denetim geliştirmesine yardımcı olmaktır.

Çocukta Olumlu Davranışı Geliştirmede Kuralların Belirlenmesi

Çocuğun olumlu davranışları edinebilmesi bir takım kurallar yolu ile olur. Çocuklar belirlenen kuralların gerekçelerini bilmek isterler. Bu olayları anlamlandırmalarını sağlar. Ailede kurallar uygulanırken dikkat edilmesi gereken noktalar aşağıda özetlenmektedir.

Kuralların Sayısı Sınırlı Olmalı ve Kesinlikle Uygulanmalıdır

Kuralların değişmezliği vurgulanmalı ve değiştirilmesi gereken durumda gerekçeleri açıklanmalıdır. Bu kuralların herkes için geçerli olduğu belirtilmelidir. Örneğin; “Bu evde hiç kimse diğerine kötü şeyler söyleyemez.” gibi.

Kurallar Mantıklı Olmalı ve Çocukların Uyabileceği Düzeyde Olmalıdır.

“Etrafta başkaları varken ağlama.” veya “Büyükleriyle birlikteyken haklıysan bile itiraz etme.” gibi kurallar makul olmadıkları gibi, çocuğun gelişimine de yardımcı olamazlar.

Kurallar Çocuktan Ne Beklediğimizi Açıkça Ortaya Koymalı ve Onu Yönlendirmelidir

Bir şeye “Hayır!” dediğinde neden “Hayır!” dediği açıklanmalı ve değişik seçenekler sunulmalıdır.

Kurallar Mümkün Olduğu Ölçüde Olumlu Kelimelerle İfade Edilmelidir

Örneğin; “Oyuncak araban çalışmadığında onu fırlatma” diyerek çocuğa yalnızca ne yapması gerektiğini söyleyen olumsuz bir ifade kullanmak yerine, çocuğa ne yapması gerektiğini söyleyen olumlu ifade kullanarak “Oyuncak araban çalışmadığında çalıştırmak için babandan yardım alabilirsin.” denilmelidir.

Çocuğa Kuralların Belirlenmesinde Söz Hakkı Verilmelidir

Bu durumda kuralları daha kolay benimseyecektir.

Ailenin Koyduğu Kurallara Uyulmadığı Takdirde Olabilecekler Çocuğa Abartılarak Söylenmemelidir

Örneğin “Yemeğini yemezsen hasta olur, ölürsün” gibi.

